souvenir sheet גיליון מזכרת ברווזי ארץ ישראל DUCKS IN THE HOLY LAND

404 11/1989 חשוון התש"ן

ברווזי ארץ־ישראל

לדי חורף שוהים בארצנו עשרות אלפי ברווזים במאגרי מים וברכות דגים. מאות אלפים נוספים חולפים בלהקות גדולות מעלינו בדרכם לאזורי החריפה באפריקה בסתיו, ובשובם לצפון־אירופה ואסיה באביב. לברווזים צוואר ארוך, מקור רחב, כנפיים מחודדות ורגליים קצרות בעלות קרום שחייה בין האצבעות; שיניהם בשולי המקור קרניות דקות, המאפשרות להם לסנן מפני־המים ומבוץ הקרקעית את מזונם – בעיקר זרעים, עלים, צמחי מים ובעלי־חיים קטנים.

הברווזים שייכים למשפחת הברווזיים ובה הברבורים והאווזים. מתוך 33 מינים שנראו בארץ, רק 3 מיני ברווזים מקננים מדי שנה: ברכייה, ברווז משויש וצולל ביצות, לעתים נדירות גם הקרקיר והמרית.

במרבית מיני הברווזים החולפים בארץ אנו מוצאים דו־פרצופיות מינית. הזכר גדול מהנקבה והוא בעל לבוש כלולות ססגוני. לנקבה צבעי חום־ מנומר המסווים אותה היטב בזמן הדגירה ובזמן הטיפול באפרוחים. הברווזים מחליפים את נוצות הגוף פעמיים בשנה, וכך יוצא, שזכרים בלבוש חורף מוסווים בדומה לנקבות.

הברווזים עפים בתוך כדי תנועות כנפיים מהירות, ומהירות התקדמותם עשויה להגיע ל־100 קמ"ש. ראשוני הברווזים הנודדים נראים בארץ כבר בחודש אוגוסט, מהם נשארים לחריפה ומספרם מגיע לשיאו בינואר. (מדי שנה נערך בתקופה זו סקר עופות מים בכל אזורי הארץ). עד סוף אפריל עוזבים מרביתם את הארץ ונודדים צפונה.

רבית מיני הברווזים החולפים והחורפים בארץ מוגנים בתוקף חוק הגנת חיית הבר וחל איסור לצודם, חוץ ממספר קטן של מינים באזור מוגבל. בשל הקפדה על קיום חוקים אלו, עלה בשנים האחרונות מספר הברווזים החורפים בשמורות הטבע ובברכות הדגים בצפון־הארץ ובמיוחד בעמק החולה.

Tadorna tadorna – טדורנה

סדורנה הוא מהגדולים בברווזים החולפים וחורפים בארץ. הוא ניחן במוטת כנפיים המגיעה ל־130 ס"מ ומשקלו מגיע עד 1200 גר". שני בני במוטת כנפיים המגיעה ל־130 ס"מ ומשקלו מגיע עד 1200 גר". שני בני הזוג מרשימים בצבעוניותם. לזכר מצח גבוה ובולט. הטדורנה מקנן לאורך חופי ימים ואגמים מלוחים ממערב־אירופה ועד צפון־מזרח אסיה. הקן ממוקם בכוכים וחורים בעצים, ועובדה זו אולי מסבירה את היעדר צבעי ההטואה המופיעים אצל רוב הברווזים.

הטדורנה נוטה להתקבץ בלהקות גדולות המגיעות עד ל־100,000 פרטים בסוף עונת הקינון במערב־אירופה. הטדורנה ניזון בעיקר מרכיכות, חרקים וסרטנים. בישראל ניתן לצפות בטדורנות בעיקר מסוף אוקטובר ועד אמצע אפריל.

Anas Platyrhyndios - ברכיה

וברכייה היא אם ברווז הבית, והיא הגדולה מבין הברווזים המסננים. בלבוש הכלולות, רק הזכר ססגוני, אך בחורף הוא דומה בלבושו לנקבה חוץ ממקורו הצהוב. בשנות השישים חרפו בארץ מאות ברכיות. מאז, בעקבות איסור הציד בשטחי ברכות דגים בחלק מהאזורים ובמיוחד בעמק החולה, עלה מספרן במידה ניכרת ואף הגיע ל־21,000 ב־1983. עשרות זוגות מקננים בארץ, בעיקר בעמק החולה ובעמק יזרעאל. האפרוחים הבוקעים באפריל−מאי מסוגלים לשחות כבר ביומם הראשון, ולעוף כעבור חודשיים.

Anas Orecca - שרשיר

שרשיר הוא הקטן בברווזים המזדמנים בישראל, בעל מוטת כנפיים של 06 ס"מ, ומשקלו כ־350 גרם. הזכר הססגוני ניכר בראשו הערמוני ופס־עין ירוק לאורכו, צדי גוף אפורים ואחוריים בצבעי צהוב חולי. עשרות אלפי שרשירים חורפים בארצנו מאמצע ספטמבר ועד אמצע מארס. בסקר חריפת עופות מים שנערך ב־1975 נספרו כ־43,000 שרשירים במאגרי המים ובברכות הדגים.

Anas Querquedula - קרקיר

הקרקיר גדול במעט מהשרשיר והוא חורף נפוץ בישראל. אם כי מעטים בלבד חורפים בארץ ורק פעמיים נמצאו כאן לקינון. הזכר, בלבוש הכלולות, צבעו חום ערמוני וגבה לבנה לאורך הראש, קדמת כנפיו בצבעי אפור. מאות אלפי קרקירים חולפים מעל ישראל ומעל חופי צפון־ סיני בדרכם לאפריקה מסוף יולי ועד תחילת אוקטובר ושבים במארס—מאי. (כתב: רון פרומקין, מרכז מידע על ציפורים, החברה להגנת הטבע)

Souvenir Sheet - Motif: Ducks Issue: November 1989 Designer: A. Vanooijen Souvenir Sheet of 4 stamps Size: 65 mm x 100 mm Printers: E. Lewin-Epstein Ltd. Method of printing: Offset

Feuillet Souvenir - Sujet: Canards Emission: Novembre 1989 Dessinateur: A. Vanooijen Feuillet Souvenir de 4 timbres Format: 65 mm x 100 mm Imprimerie: E. Lewin-Epstein Ltd. Mode d'impression: Offset

Hoja Bloque - Motivo: Patos Emision: Noviembre 1989 Dibujante: A. Vanooijen Hoja Bloque de 4 sellos Tamaño: 65 mm x 100 mm Imprenta: E. Lewin-Epstein Ltd. Sistema de impresion: Offset

גליון המזכרת מונפק בהקשר לתערוכת הבולים העולמית "אקספו 89" בוושינגטון ולקונגרס ב־20 של איגוד הדואר העולמי שייערך שם. This souvenir sheet has been issued in honour of EXPO 89 World Stamp Exhibition and for the 20th Congress of the Universal Postal Union, which is to take place during the time of the Exhibition. exception of its yellow bill. In the '60s hundreds of Mallards wintered in Israel. Since then due to hunting restrictions in some of the areas where it winters, especially the Hula Valley, its numbers have risen considerably, and in 1983, 21,000 Mallards were counted in Israel. Dozens of pairs nest here, mainly in the Hula and Jezre'el Valleys. The chicks hatch in April-May and are able to swim from their first day, but fly only two months later.

Teal - Anas crecca

he Teal is the smallest of the ducks visiting Israel. Its wingspan is 60 centimeters and its weight about 350 grams. The colourful male may be identified by its chestnut head and green eye stripe; the sides of the body are grey and the rear sandy-yellow. Tens of thousands of Teal winter in Israel from the middle of September to mid-March. During the waterfowl count held in 1975 43,000 Teals were counted in water reservoires and fish ponds.

Garganey - Anas querqedula

The Garganey is a bit larger than the Teal and is a common passage migrant in Israel. Not many Garganeys winter here, and breeding pairs have been found only twice. The male, in breeding, is chestnut brown with a conspicuous white stripe over the eye and along its head and a grey forewing. Hundreds of thousands of Garganeys pass over Israel on their way to Africa from the end of July to the beginning of October, and return from March to May.

Written by Ron Frumkin Israel Ornithological Center The Society for the Protection of Nature in Israel Ducks fly with rapid wing-beats and may reach a flight speed of 100 kilometers an hour. The first migrating ducks may be in Israel in August. Some remain for the winter, and their numbers reach a peak in January. (Every year at this time of year a waterfowl count is held in Israel). By the end of April, most ducks have left Israel on their way north.

Most ducks that pass over and winter in Israel are protected species by law, and may not be hunted, with the exception of a small number of species, in limited areas. As a result of this, the number of wintering ducks in nature reserves and fish ponds in the north of Israel, especially in the Hula Valley, has been steadily increasing.

Shelduck - Tadorna tadorna

he Shelduck is one of the largest ducks, that pass over or winter in Israel. Its wingspan reaches 130 centimeters, and it weighs up to 1,200 grams. Both sexes have colourful plumage, and the male has a high red extension to the bill. The Shelduck nests along seashores and salty lakes from western Europe to north-east Asia. The nest is located in holes in trees, which may be one reason the female Shelduck has colourful plumage. Shelducks tend to gather in large flocks that may reach 100,000, at the end of the breeding season in Europe. It feeds mainly on molluscs, insects and small crabs. In Israel Shelducks may be seen from the end of October to the middle of April.

Mallard - Anas platyrhynchos

he Mallard is the source of domesticated ducks and is the largest of the dabbling ducks. The male has a bright breeding plumage, but in winter is similar to the female, with the

Ducks in the Holy Land

Every winter tens of thousands of ducks spend the winter in water reservoirs and fish ponds in Israel. Hundreds of thousands fly over in large flocks on their way to Africa in autumn and back to northern Europe and Asia in the spring.

Ducks can be identified by their long necks, wide bills, pointed wings and short legs, with webs connecting their toes. Thin, tooth-like edges on their bills enable them to strain their food - mainly seeds, leaves, water plants and small animals - from the water and mud.

Ducks belong to the Duck family (Anatidas), which also includes swans and geese. Only three of the thirty-three species found in Israel breed here each year: the Mallard (Anas platyrhynchos), the Marbled Teal (Anas anqustirostris) and the Ferruginous Duck (Aythya nycora). There have also been rare records of nesting Gargansy (Anas quarquedula) and Shoveler (Anas clypeata).

Most of the duck species passing through Israel exhibit sexual dimorphism, with the male being larger and more colourful than the female. The female is usually camouflaged in mottled brown, which affords her protection during the nesting season. Ducks moult their feathers twice a year, so that males in winter plumage are very similar to females.

MAXIMUM CARDS Motif: Ducks Issue: November 1989 Designer: A. Vanooijen Size: 105 mm x 145 mm CARTES MAXIMUM Sujet: Canards Emission: Novembre 1989 Dessinateur: A. Vanooijen Format: 105 mm x 145 mm TARJETAS POSTALES MAXIMAS Motivo: Patos Emision: Noviembre 1989 Dibujante: A. Vanooijen Tamaño: 105 mm x 145 mm